

'Zonnepark' op land aardappelhandel

Op een stuk landbouwgrond van Kleinjan's Aardappelhandel in Goudswaard komen enkele duizenden zonnepanelen. De aanleg van de zonnegaarde kan mogelijk al snel beginnen, want de gemeente Korendijk heeft de bouwvergunning al verleend.

Folkert van der Krol

Goudswaard

De bedoeling is dat op het terrein aan de Langeweg 2069 zonnepanelen komen, ontwikkeld door GroenLeven. Dat is een Fries bedrijf, gespecialiseerd in zonneparken.

Kleinjan trekt bij het project samen op met de ontwikkelaar, landschapsarchitect Ars Virens, de provincie Zuid-Holland en de gemeente Korendijk. „Ik juich dit initiatief toe”, zegt wethouder Gerard den Boer. „Voorwaarde is wel dat het op de goede manier gebeurt en het zonnepark netjes wordt ingepast in het landschap. Want dit soort plannen kunnen het aanzicht van de Hoeksche Waard veranderen.”

Elzenhaag

De initiatiefnemer moet daarom aan een aantal eisen voldoen, die vooral te maken hebben met een landschapsplan. „De bedoeling is dat er een hek

▲ Een voorbeeld van een zonneweide, zoals die ook elders in het land verschijnen. FOTO ARTIST IMPRESSION SOLAR FIELDS

Het zou mooi zijn als de stroom rechtstreeks richting Goudswaard gaat

– Gerard den Boer

met een elzenhaag omheen komt”, zegt Den Boer. „Dan wordt het een gaarde, zoals boomgaarden. In de Hoeksche Waard zijn boomgaarden een streekeigen element. Ik sluit niet uit dat er straks schapen tussen de zonnepanelen lopen. Je kan er ook planten laten groeien die goed zijn voor de diversiteit. De gemeente kan dat niet als voorwaarde stellen, maar we overleggen wel over de inrichting.”

Het is niet de enige plek in de Hoeksche Waard waar zonnepanelen komen. Ook in Puttershoek, op het ter-

rein van de Suiker Unie, zijn daar plannen voor. Daar gaat het om een stuk land van 19 hectare. Den Boer heeft de gemeenteraad laten weten dat mogelijk ook op andere, kleinere plekken zonnepanelen komen.

Landbouwmachines

„Het gaat om kleine stukjes landbouwgrond waar je met grote landbouwmachines nauwelijks bij kan komen”, aldus Den Boer. „Denk bijvoorbeeld bij de toegang van Piershil vanaf het Buitenom, bij de begraafplaats. We zijn in gesprek met een initiatiefnemer voor panelen op een terrein van een halve hectare.”

In Goudswaard komen de zonnepanelen op een terrein van 300 bij 335 meter. „Bij het binnenhalen van de aardappelen komt altijd ook behoorlijk wat grond mee”, legt Den Boer uit. „Dat stuk land wordt gebruikt om die aarde op te slaan.”

Waar de stroom die de zonnepanelen opwekken naartoe gaat, is nog niet duidelijk. Den Boer: Het zou mooi zijn als dat rechtstreeks richting Goudswaard gaat.” Tegen het verlenen van de vergunning kan overigens nog bezwaar worden gemaakt.

Een woordvoerder van Kleinjan's Aardappelhandel laat weten het nog te vroeg te vinden om dieper in te gaan op de plannen voor het zonnepark.

Jelle Stelpstra (PvdA) stopt na 12 jaar met politiek

KORENDIJK Jelle Stelpstra, fractievoorzitter van de Partij van de Arbeid in Korendijk, stopt na twaalf jaar als politicus. Door zijn verhuizing naar Rotterdam geeft hij zijn plek in de gemeenteraad vanaf 10 april op. „Twee weken geleden heb ik een huis gekocht in Rotterdam. Medio april wil ik verhuizen en ik zal me dan laten uitschrijven uit Korendijk. Tot mijn spijt betekent dat dat ik mijn raadslidmaatschap voor het einde van deze zittingsperiode moet beëindigen”, zegt Stelpstra in een brief aan collega-raadsleden. Het huidige college van burgemeester en wethouders maakt in de Hoeksche Waard het kalenderjaar 2018 af vanwege de mogelijke herindeling van de vijf eilandgemeenten. Maar het

laatste, ruime half jaar gaat aan Stelpstra voorbij.

Fusiegemeente

Eerder dit jaar gaf hij bij zijn partij te kennen zich niet verkiesbaar te stellen voor een eventuele fusiegemeente Hoeksche Waard. „Na 12 jaar vind ik het tijd om plaats te maken voor anderen. Niettemin had ik deze zittingsperiode graag afge maakt. Het bemachtigen van een prachtig huis in de krappe Rotterdamse woningmarkt, heeft me toch doen besluiten om nu voortijdig te stoppen.” René Krabbe wordt zijn opvolger. Krabbe is als burgerraadslid al nauw betrokken bij de fractie. Stelpstra wil graag in de raadsvergadering van 10 april afscheid nemen.

▲ De Molendijk in Klaaswaal is een bekend verkeersknelpunt. FOTO: QPHOTO

‘Snelheid moet omlaag op dijk’

Breng de maximumsnelheid van het landbouwverkeer omlaag op de dijken in de Hoeksche Waardse dorpen. Dat vermindert de overlast van geluid en trillingen en verbetert de veiligheid. Die oplossing draagt adviesbureau Tridée aan na uitgebreid onderzoek.

Folkert van der Krol
Hoeksche Waard

Snelheidsverminderende maatregelen en afspraken met brancheorganisaties als LTO en plattelandsjongeren zijn volgens het bureau de manier om de leefbaarheid voor de dijkbewoners snel te verbeteren. Dat zou ertoe moeten leiden dat landbouwvoertuigen op dijkwegen ter hoogte van bebouwing niet sneller rijden dan 25 kilometer per uur.

„Een veel voorkomend knelpunt is het gedrag van bestuurders van landbouwvoertuigen en de snelheid waarmee met dergelijke materialen wordt gereden”, aldus het college van Korendijk. „De vertegenwoordigers van de brancheverenigingen hebben aangegeven dit

knelpunt onder de aandacht te brengen van hun leden.”

Bewoners van de dijken in de Hoeksche Waard klagen veel over overlast die vracht- en landbouwverkeer veroorzaakt. De trillingen zorgen bijvoorbeeld voor schade aan niet-onderheide dijkwoningen. Bovendien leidt het passerende landbouwverkeer tot geluidshinder, stank en luchtverontreiniging.

“**Veel voorkomend knelpunt is het gedrag van bestuurders van landbouwverkeer**

—College Korendijk

De problemen zijn het grootst bij het Zwartsuisje en de Sluisjesdijk in Piershil waar zich naast veel overlast ook relatief veel ongevallen voordoen. Een ander bekend ‘knelpunt’ is de Molendijk in Klaaswaal, waar landbouwverkeer, fietsers en auto’s zich allemaal over dezelfde dijk door het

dorp een weg banen. Op langere termijn kan er dan een alternatieve route komen voor het landbouwverkeer.

Ook zou er dan beter kunnen worden gehandhaafd op snelheid. De verwachting is namelijk dat landbouwvoertuigen in de toekomst een kenteken krijgen.

Fietspaden

Het zijn niet de enige maatregelen die Tridée voorstelt. Het bureau vindt ook dat er op routes met landbouwverkeer en veel fietsers het beste vrijliggende fietspaden kunnen worden aangelegd. „Waar dit niet kan, moet het landbouwverkeer twee naast elkaar rijdende fietsers of tegemoetkomend autoverkeer of vrachtverkeer veilig kunnen passeren.”

De wegen waar 60 kilometer per uur de maximumsnelheid is en waar veel landbouwvoertuigen rijden zouden daarom minstens 5,5 meter breed moeten zijn en aan weerszijden een bermverharding hebben. Verder dienen op kruispunten van verschillende wegen obstakels te worden verwijderd en bochten verruimd.

Opknappbeurt Schouteneinde nabij

PUTTERSHOEK De opknappbeurt van het Schouteneinde is eindelijk aanstaande. Het herstraten van de historische weg in Puttershoek staat al vanaf 2012 in de planning, maar is telkens uitgesteld vanwege de vertraging van nieuwbouwprojecten Waterborg en Posthoorn.

Dat alles heeft volgens de gemeente Binnenmaas wel als voordeel dat er meer en beter overleg

is geweest met de bewoners. De kwaliteit van het wegdek is dusdanig verslechterd dat onderhoud hoogst noodzakelijk is. In het tweede kwartaal van dit jaar begonnen de werkzaamheden op het Schouteneinde tussen de Arent van Lierstraat en de Molendijk. Het opknappen van het Schouteneinde tussen de kruising Molendijk en de Maasdamsedijk begint pas medio volgend

jaar. De verwachting is dat er dan geen bouwverkeer meer over de dijk hoeft te rijden.

In overleg met de omwonenden komen er 24 karakteristieke, donkergroene lichtmasten met ledverlichting. Verder wordt de kruising Nassaulaan/Schouteneinde minder aantrekkelijk gemaakt voor zwaar verkeer en worden er verkeersremmende maatregelen genomen.

Burgers in verwarring bij stembus

Tal van Hoeksche Waarders zijn gisteren tevergeefs voor de gemeenteraadsverkiezingen naar de stembus gegaan. Daar kwamen ze er achter dat ze alleen voor het referendum over de sleepwet konden stemmen. De verkiezingen voor de gemeenteraad zijn in de Hoeksche Waard pas in november vanwege de op handen zijnde herindeling.

Arco Bomgaars
Folkert van der Krol
Hoeksche Waard

De opkomstpercentages voor het referendum waren in alle vijf gemeenten relatief laag. In Oud-Beijerland kwam 30 procent van de 18.765 kiesgerechtigden naar de stembus. Binnenmaas en Cromstrijen scoorden met een percentage van 29,2 iets minder. In Strijen lag het opkomstpercentage op een schamele 27,2 procent. Ook in Korendijk bleef de opkomst ruim onder de 30 procent.

Het aantal voorstemmers was in Oud-Beijerland en Cromstrijen net iets groter dan het aantal tegenstemmers. In Strijen en Binnenmaas waren de rollen omgedraaid.

Fusie

Veel Hoeksche Waarders hadden niet meegekregen dat de verkiezingen vanwege de voorgenomen fusie van de vijf gemeenten op het eiland

een half jaar (tot 21 november) zijn uitgesteld. Alleen voor het referendum over de sleepwet mochten ze naar de stembus komen.

„Het is opvallend hoeveel mensen om het formulier voor de gemeenteraadsverkiezing vragen”, liet een medewerker van een stembureau in Cromstrijen gisteren weten. ‘Pas op 21 november? Oh dat wist ik niet.’ Sommigen zeggen erbij dat ze niet waren gekomen als ze dit hadden geweten. Ik had wel verwacht dat een enkeling deze fout zou maken. Maar zoveel? Het percentage mensen dat denkt voor de

We hebben verteld dat ze in november waarschijnlijk weer kunnen komen

—Aad Raijer, hoofd stemlokaal

raadsverkiezingen te komen is bij mijn stembureau zeker 30.”

Hetzelfde geluid kwam uit het stemlokaal in De Drie Lelies, in het centrum van Puttershoek. „Soms hebben we mensen moeten teleurstellen dat het geen gemeenteraadsverkiezingen zijn”, geeft Aad Raijer, ‘hoofd’ van het stemlokaal, aan. „Die mensen hebben we verteld dat zij in november waarschijnlijk weer kunnen komen.”

▲ Jelle Kruijthoff deponert voor opa en oma het stemformulier in de bus. FOTO VICTOR VAN BREUKELLEN

Hoeksche Waard wil wel kiezen

HOEKSCHER WAARD Geen totaal verlate stemlokalen, geen ingedommelde toezichhouders, geen dreigende spinragvorming in de stemhokjes. Niet dat het gisteren storm liep in de Hoeksche Waard voor het referendum over de sleepwet, maar voor velen gold toch: als je de kans hebt om te kiezen, dan grijp je die mogelijkheid aan.

Dus druppelen ook in het stemlokaal in De Drie Lelies, in het centrum van Puttershoek, gestaag de referendumstemmers binnen. „We hadden ons ingesteld op een rustige dag, maar het valt alleszins mee. Om half twee was de opkomst hier 15 procent.

Voor de kleine Jelle Kruijthoff is het een bijzondere dag: hij

mag de stemformulieren van zijn opa en oma in de bus deponeren. „Ja, ik heb me vooraf ingelezen in het onderwerp”, zegt grootvader Kruijthoff. „Van huis uit heb ik meegekregen dat je je stem gaat uitbrengen als dat kan.”

Stroom

Ook in een van de negen stemlokalen in Oud-Beijerland is een ‘continue stroom’ van stemmers te zien, zegt Hein Verbiest. De fractievoorzitter van het lokale Bint telt de stemmen mee. „Dat is goed te doen. Want zo veel zijn het er nu ook weer niet.”

Op het stembureau heeft hij gedurende de dag frappante gesprekken. „Er is weinig tot niets gecommuniceerd over het refe-

rendum. Dus niet veel mensen zijn op de hoogte. Die denken dat ze kunnen stemmen voor de gemeenteraad. Aan hen hebben we uitgelegd dat we dat in de Hoeksche Waard pas in november doen. Dus ik hoop dat ze dan terugkomen.”

Waar veel Nederlanders voor werktijd hun stem uitbrachten, waren de vroege stemmers in Korendijk vrijwel op één hand te tellen. In de vier stembureaus werden voor negen uur respectievelijk 25, 48, 19 en 44 stemmen op het referendum uitgebracht. Een opkomst van krap twee procent. In de loop van de dag trok dat aan, al bleef Goudswaard – om vier uur had daar nog maar elf procent gestemd – flink achter bij de rest.

Erg lage opkomst

Referendum volgt landelijke trend

De opkomst voor het referendum over de Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten was woensdag in de Hoeksche Waard minder dan 30 procent. Alleen in Oud-Beijerland werd de 30 procent gehaald die landelijk nodig is om het referendum geldig te laten zijn.

HOEKSCHER WAARD - In Binnenmaas ging 29,19% van de kiesgerechtigden stemmen. 3.202 mensen stemden voor de Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten 2017 en 3.451 mensen stemden tegen. In Korendijk was het opkomstpercentage 27,7%. 1194 mensen stemden voor en 1175 mensen tegen. In Strijen ging 27,2% stemmen. 903 mensen stemden voor en 1.022 mensen tegen. In Cromstrijen bracht 29,2% een stem uit: 1513 mensen voor en 1484 mensen tegen. In Oud-Beijerland was dus de hoogste opkomst. Hier stemden 5.581 mensen: 2.775

voor en 2.749 mensen tegen. De voor- en tegenstemmers hielden elkaar, net als de landelijke trend, aardig in evenwicht. Maar ook in de Hoeksche Waard een kleine meerderheid voor de tegenstemmers. In de Hoeksche Waard werd niet gestemd op de gemeenteraadskandidaten. Die verkiezingen zijn uitgesteld tot een definitief besluit valt over wel of niet herindelen van de Hoeksche Waard. De landelijke publiciteit over de verkiezingen bracht wel enkele mensen in verwarring omdat zij alleen voor het referendum konden stemmen.

‘Lokalo’s moeten zich verenigen op het eiland’

HOEKSCHER WAARD Lokale politieke partijen in de Hoeksche Waard moeten zich wel verenigen met het oog op een mogelijke fusiegemeente Hoeksche Waard. Dat zegt fractievoorzitter Hein Verbiest van Bint in Oud-Beijerland desgevraagd.

Verbiest deed enkele maanden geleden een oproep om met de lokale partijen in Korendijk, Binnenmaas, Cromstrijen en Strijen samen te werken met het oog op eenwording van de vijf gemeenten. Bint is voorstander van een herindeling. In de andere gemeenten zijn de lokale politici

nog verdeeld over dat onderwerp.

„Feit is dat we wel moeten verenigen, want aan een versplintering hebben we echt niets”, zegt Verbiest. Hij doelt onder meer op de kiesdrempel: een minimumaantal stemmen dat nodig is voor een zetel in de gemeenteraad.

De lokale partijen zijn volgens hem ‘aan het snuffelen’ om in de toekomst samen op te trekken. „Maar we zitten nog met zijn allen in een spagaat tussen mensen die voor een herindeling van de Hoeksche Waard zijn of tegen. Het zal dus wachten worden tot zeker is wat er gaat gebeuren.”

Nog volop spanning over vervoer windturbines

Gespannen wachten inwoners en politici in Korendijk op het transportplan voor de vijf torenhoge windturbines. Die verrijzen binnenkort langs het Spui tussen Piershil en Nieuw-Beijerland. „Er gaan echt heel veel vrachtwagens rijden.”

Folkert van der Krol

Nieuw-Beijerland/Piershil

Bij milieudienst DCMR ligt een aanvraag van de initiatiefnemer om de smalle Spuiweg bij Piershil op enkele plekken te mogen verbreden voor het vervoer van onderdelen van de windmolens. DCMR heeft het waterschap en de gemeente om advies gevraagd. „Wij hebben aangegeven dat het verbreden van de weg in strijd is met het bestemmingsplan”, zegt wethouder Gerard den Boer van Korendijk. „We hebben ook geen aanvraag ontvangen om van het bestemmingsplan af te wijken. Mocht dat er alsnog

komen, dan volgt een procedure.”

Een woordvoerder van de provincie laat weten dat nog steeds onderzoek wordt gedaan naar de beste route om de onderdelen van de windmolens te vervoeren. Het langste onderdeel, vermoedelijk een van de wieken, is liefst 44 meter. Na het onderzoek komt er een transportplan, maar de provincie weet nog niet wanneer dat klaar is.

Enercon, de leverancier van de onderdelen voor de turbines, regelt volgens de provincie het transport. „Uitgangspunt is om de dorpskernen Nieuw-Beijerland en Piershil te ontwijken en zo min mogelijk overlast voor de bewoners te veroorzaken”, aldus de provincie-woordvoerder. Initiatiefnemer Klein Piershil van het windpark, informeert volgens de provincie de inwoners over het transport.

Invloed

De politiek in Korendijk piekert zich intussen suf over welke in-

vloed ze nog kan uitoefenen op het vervoer van de zware onderdelen. Dinsdagavond staat het windmolentransport op de agenda van de raadscommissie. „Onze zorg is dat er ontzettend veel vrachtwagens komen”, zegt VVD-raadslid Léon Hoek. „Als dat verkeer over de dijken of door de dorpen gaat, leidt dat tot veel overlast en schade. Wij, de PvdA en GroenLinks pleiten voor het vervoer voor de windmolens over het water, zoals dat ook met de dijkversterking is gebeurd.”

Hoek ziet ook een mogelijkheid om de dorpen en de dijken te mijden als het vervoer toch over de

Hopelijk zegeviert het gezond verstand bij de provincie en de initiatiefnemer

– Léon Hoek (VVD)

weg gebeurt. Vrachtwagens kunnen ook over de N217 rijden, dan het Buitenom nemen en voorbij Piershil de Spuiweg nemen om dan terug te draaien richting de plek waar de windturbines komen. „Het is wat mij betreft de 'next best' oplossing”, zegt Hoek. „Dan vermijd je in elk geval de kernen en dijken als de Sluisjesdijk in Piershil, waar bewoners nu al veel overlast van het vrachtverkeer ervaren.”

Regie

Probleem voor de gemeente is dat ze weinig te zeggen heeft sinds de provincie de regie over de komst van de windmolens heeft overgenomen. „Alleen voor het bijzonder transport binnen de bebouwde kom heeft de vervoerder een vergunning van de gemeente nodig”, weet Hoek. „Verder kunnen we alleen maar een beroep doen op de provincie en de initiatiefnemer. Hopelijk zegeviert bij hen het gezond verstand.”

Half miljoen voor starters tot einde van het jaar 2020

CROMSTRIJEN Jonge woningzoekenden in Numansdorp en Klaaswaal kunnen tot het einde van 2020 een beroep doen op de starterslening van de gemeente. Dinsdag beslist de gemeenteraad over het voorstel waarin staat dat de 'starterspot' gevuld moet worden met 500.000 euro.

Daarnaast heeft de gemeente ook een potje voor de

'blijvers'. Daarin zit 100.000 euro dat bedoeld is voor mensen die binnen de gemeente verhuizen.

Cromstrijen ging eind vorig jaar als laatste gemeente in de Hoeksche Waard overstag als het gaat om de starterslening. Eerst wilde de gemeente geen geld beschikbaar stellen omdat ze van mening was dat er geen behoefte aan was.

Vaart achter Foodlab

Adviesbureau Twynstra Gudde gaat onderzoeken hoe een eventueel Foodlab in de Hoeksche Waard er uit moet komen te zien. Een blauwdruk van het Foodlab, een educatief kenniscentrum over de innovatieve landbouw in de Hoeksche Waard, moet deze zomer klaar zijn.

Bas Boerma

Hoeksche Waard

Ruim een half jaar geleden liet wethouder Paul Boogaard van Korendijk al stiekem zijn gedachten de vrije loop. Een Foodlab zou de innovatieve agrarische sector in de Hoeksche Waard op de kaart moeten zetten en op termijn tienduizenden scholieren en (buitenlandse) toeristen lokken.

Zijn visioen wordt concreter nu adviesbureau Twynstra Gudde zich er over buigt, en door de gesprekken met het ministerie van Economische Zaken en ook het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. „Op de ministeries heb ik afspraken staan en ook enkele Tweede Kamerleden zijn enthousiast. Er komt nu vaart in”, zegt Boogaard.

▲ Zo kan het Foodlab er uit komen te zien. ILLUSTRATIE MARCO VERMEULEN

Want Twynstra Gudde gaat serieus met het Foodlab aan de slag. De komende maanden interviewen zij onder meer schoolbesturen, agrariërs, ondernemers in de toeristische sector en gaan ze langs bij Corpus in Leiden. Want wat Corpus is voor het menselijk lichaam, moet het Foodlab worden op het gebied van voeding. Een groots en allesomvattend terrein waar alles te le-

Tweede Kamerleden zijn ook enthousiast over de plannen voor een Foodlab

—Paul Boogaard

ren valt over voeding en landbouw.

„Twynstra Gudde maakt een bidbook dat deze zomer af moet zijn”, zegt hij. Daarmee gaat de wethouder vervolgens opnieuw langs scholen, boeren, overheden en andere belanghebbenden. „Het liefst met een intentieverklaring erbij. Want nu moeten we doorpakken.”

De vele, innovatieve ontwikkelingen in de Hoeksche Waard zouden met een Foodlab een vaste plek in de Nederlandse geschiedenis krijgen. Boogaard: „We zijn een landbouwgebied bij uitstek. Als je ziet hoe onze boeren bezig zijn met bijvoorbeeld de bodemstructuren, dat gebeurt nergens anders.”

Twynstra Gudde doet komende maanden vooral onderzoek naar de haalbaarheid én schaal van het project. Eerder zei de wethouder zelf ‘enkele voetbalvelden’ voor zich te zien met onder meer een sterrenrestaurant, een museum, workshops en kassen waarin het hele jaar door aardappels, graan en suikerbieten worden geteeld. „Want een Japanse toerist op bezoek in de Hoeksche Waard houdt geen rekening met de seizoenen”, zegt Boogaard. „Die wil gewoon een aardappel zien groeien als hij er is.”

